

Nr 188.

Kalendarzyk tygodniowy:

Czw. św. Bernarda Op.
Piąt. św. Joanny Wd.
Sob. św. Symforyana.
Niedz. św. Filipa.
Pon. św. Bartłomieja.
Wt. św. Ładwika kr.
Sr. NMP. Jasnogórskiej.

Wschód słońca godz. 4 m. 51
Zachód słońca godz. 7 m. 15
Długość dnia godz. 14 m. 24
Ubyło dnia godz. 2 m. 21

Cena prenumeraty:

w ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie " 5 " —
Kwartalnie " 1 " 50
Miesięcznie " " 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie " 3 " 76
Zagranicą:
Miesięcznie rb. 1 kop. 10

REDAKCJA

I ADMINISTRACJA

Spacerowa № 41.

Telefonu № 593.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Czwartek, dnia 20 sierpnia 1914 roku.

Kantory: własny w Warszawie ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke
w Zgierzu w aptece p. Pałka.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-jej po południu.

CENY OGŁOSZEŃ: **Nadesłane** przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy. **Zwyczajne ogłoszenia** za tekstem: pierwszy raz 12 kop., następny 10 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. **Małe ogłoszenia** po 2 kop. od wyrazu (za każdą grubszą literę płaci się 2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. **Reklamy** 25 kop. **Nekrologi** po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dni świąteczne, drukujemy w przed dzień święta lub po święcie. **Artykuły** bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Od Redakcyi.

Osoby, którym udało się powrócić z Niemiec zechcą składać w naszej redakcyi nazwiska tych rosyjskich poddanych, o których mają jakiegokolwiek wiadomości.

O bezpieczeństwo miasta i mieszkańców.

Dziś z rana rozlepiono na rogach ulic następujące rozporządzenie, która ściśle spełnić należy.

Do Obywateli m. Łodzi!

Wypadki w Kaliszu i w Częstochowie ścigały, jak wiadomo, oplakany w następstwach odwet sił zbrojnych niemieckich. Głęboko jesteśmy przekonani, że ogół mieszkańców m. Łodzi w razie wkroczenia do miasta wojsk austriackich lub niemieckich będzie się zachowywał z całą godnością i trzeźwym spokojem.

Możliwym jednak jest, że w Łodzi znaleźć się mogą jednostki nierozsądne lub zgoła złe, które przez pierwszy lepszy wybryk ścigałyby mogły na miasto odwet wojsk.

Wobec tego Centralny Komitet Milicyi gorąco poleca ogółowi mieszkańcom rozciągnięcie bacznego dozoru nad dziećmi, wyrostkami i osobnikami podejrzanymi.

Centralny Komitet Milicyi Obywatelskiej nakazuje p. p. Właścicielom i Rządcom domów, aby pod osobistą i surową odpowiedzialnością niezwłocznie

- 1) Zabili deskami wszystkie otwory prowadzące na dachy.
- 2) Zabili deskami lub zamurowali wszystkie otwory na strychach wychodzące na ulice.
- 3) Zamknęli poddasza i nikomu nie pozwolili bez ich wiedzy wchodzić na poddasza.

Niestosujący się do tego rozporządzenia będą aresztowani.

Łódź, 19 sierpnia 1914 r.

Centralny Komitet
Milicyi Obywatelskiej

ODEZWA

Kuratorium Obywatelskiego.

Rodziny rezerwistów! Przeczytajcie uważnie odezwę

„Kuratorium Obywatelskiego” rozklejoną na rogach ulic!

W Łodzi istnieje „Komitet Obywatelski” niesienia pomocy ubogim i „Kuratorium Obywatelskie” niesienia pomocy rodzinom rezerwistów.

Komitet Obywatelski rozdaje obecnie za pomogi w naturze wszystkim w ogóle biednym mieszkańcom, a więc rodzinom rezerwistów.

Kuratorium Obywatelskie, po otrzymaniu pieniędzy od skarbu, będzie wydawać zasiłki pieniężne tylko rodzinom rezerwistów.

Po otrzymaniu pierwszego zasiłku pieniężnego od Kuratorium Obywatelskiego rodziny rezerwistów utracają prawo do zapomóg od Komitetu Obywatelskiego.

Obecnie rodziny rezerwistów powinny jak najprędzej zapisywać się na listy Kuratorium Obywatelskiego w biurze tej dzielnicy, w której mieszkają.

Adresy biur wskazane są w ogłoszeniach, rozklejonych na rogach ulic. Do biur należy z łączyć się z paszportami.

Rodziny, które już zapisały się w magistracie, powinny jeszcze raz zapisać się w biurze danej dzielnicy.

Po zebraniu wiadomości o stanie familijnym rodzin rezerwistów, Skarb Państwa wyznaczy na Łódź i przedmieścia ogólną sumę, którą następnie Kuratorium Obywatelskie rozdzieli pomiędzy rodziny rezerwistów.

Właściciele domów, uświadamiajcie rodziny rezerwistów o treści niniejszej odezwy.

Kuratorium obywatelskie.

Łódź, 20 sierpnia 1914 roku.

Przed stu laty.

III.

Po ostatecznym upadku Napoleona, zebrany we Wiedniu kongres, obradujący pod wrażeniem zwycięstwa prawowitej monarchii nad rewolucyjną Francją, urządził Europę w sposób, jaki w ogólnych zarysach przetrwał po dzień dzień. Nie od razu do tego doszło; powstało wiele sporów i zatargów, grozących nawet wojną.

Zajęcia kongresu odbywać się miały na zgro-

madzeniach ogólnych. Miano rozpocząć od sprawdzania pełnomocnictw uczestników kongresu; w istocie jednak kongres nie był nigdy otwarty, kongresu nie było.

Istniały tylko poszczególne komisje pełnomocników, które podpisywały poszczególne umowy, zawierane między państwami. Następnie wszystkie te umowy połączone zostały w jeden jedyny operat, który nazwano aktem ostatecznym kongresu wiedeńskiego w dniu 9-ym czerwca 1815 r.

Organizację przeprowadziły wielkie mocarstwa, które narzucały swe uchwały innym. Ziemia przypadająca do podziału składała się z krajów odebranych Francji i państwom utworzonym przez Napoleona. Ziemi te były: Belgia, Holandia, lewy brzeg Renu, Włochy, Niemcy, Wielkie Księstwo Warszawskie.

Sprzymierzeńcy zgadzali się co do przeznaczenia jednych ziem, byli zaś w rozterce co do innych. W dniu 30 maja 1815 r. załatwili oni sprawy nie podlegające sporom, a dotyczące Włoch, Belgii, lewego brzegu Renu; załatwienie zaś sprawy Niemiec i Polski odłożyli do kongresu wiedeńskiego. Kongres ten jednak otwarty nie został w ścisłym znaczeniu tego słowa. Uchwały powzięte były przez same wielkie mocarstwa sprzymierzone z sobą.

Anglia pozostała przy swoich podbojach: Malcie, wyspach Jońskich i Helgolandzie. Poza Europą zatrzymała przylądek Kap, Cejlon i wyspę France.

Austria odzyskała prowincje Illiryskie i kraje odstąpione Bawaryi. Jako odszkodowanie oddano Bawaryi kraje położone na lewym brzegu Renu; Belgię przyłączono do Holandii i utworzono państwo pod nazwą Królestwa Niderlandzkiego.

Z Włoch, które podzielono na drobne państwa, przyłączono do Austrii Wenecję, Lombardię i Valtelinę; król sardyński otrzymał dawną rzeczpospolitą Genueską.

Ale co do Niemiec i Polski zdania się podzieliły. Cesarz Alesander I-szy chciał otrzymać całe dawniejsze Wielkie Księstwo Warszawskie, które tworzyło całkowity dział Pruski po ostatnim rozbiórce z roku 1795 oraz departamenty zdobyte na Austrii w roku 1809. Prusy zgadzały się na to wzajemnie za Saksonię, którą uważano za dziedzictwo wakuujące, gdyż zdobył je na królu Saskim, sprzymierzeńcu Napoleona. Rosya zgadzała się na ten pogląd, ale zasada prawowitości dynastycznej zwyciężyła.

Z podszeptów Talleyranda stworzył się sojusz obronny pomiędzy Francją, Anglią i Austrią. Sprzymierzeńcy dla uniknięcia wojny oddali Poznańskie, lewy brzeg Renu, Westfalię i skrawek Królestwa Saskiego Prusom. Cesarz rosyjski otrzymał pozostałą część Polski, lecz bez Galicji. Kraków został miastem wolnym i dopiero później przyłączony był do Austrii.

